7/1641 -3-

194

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü

SAYI : B.05.0.MAH.0.65.00.002/ 80347 5../4./2000
KONU : Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : TBMM Başkanlığının 27.03.2000 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-4879-7/1642-4668/11141 sayılı sayısı.

İlgi yazı ekinde alınan ve tarafımdan cevaplandırılması istenilen Antalya Milletvekili Sayın Mehmet Zeki Okudan'ın "Belediyelerin mali sorunlarına" ilişkin yazılı soru önergesine cevap teşkil edecek bilgiler aşağıya çıkarılmıştır.

Bilindiği gibi, belediyeler beldenin ve belde halkının yerel nitelikte ortak ve medeni ihtiyaçlarını karşılayan, özerk kamu tüzel kişileridir.

Belediyelerin temel gelirleri esas itibariyle; genel bütçe vergi gelirlerinden ayrılan paylar ile 2464 sayılı Kanun uyarınca sağlanan vergi, resim, harç ve katılma paylarından oluşmaktadır. Bunların dışında çok çeşitli gelirleri olmasına rağmen, miktar olarak ilk yıllardaki değerlerini yitirdiğinden belediye gelirleri içinde fazla yer tutmamaktadır.

Ancak, günümüzde 2464 sayılı ve 2380 sayılı Yasalar uyarınca belediyelere sağlanan gelirler de yetersiz halde olup, bu idareler gelir yetersizliği sorunu ile karşı karşıya bulunmaktadırlar. Nitekim, bazı belediyelerimiz bütün gelirlerini çalıştırdığı personele ödemekte, bazıları ise personel giderlerini dahi karşılayamamaktadırlar.

Bütün bu sorunlar gözönünde bulundurularak Bakanlığımızca hazırlanan ve Bakanlar Kurulu'na sunulmuş bulunan "Mahalli İdarelerle İlgili Çeşitli Kanunlarda Değişiklikler Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" ile başta mahalli idarelerin gelirlerinin arttırılması ve bu idarelerin güçlendirilmesi amaçlanmaktadır.

Söz konusu Tasarıda belediye gelirlerine ilişkin düzenlemeler aşağıdaki gibidir:

a) Genel bütçe vergi gelirlerinden belediyelere nüfus esasına göre dağıtılan % 6'lık payın, % 8'e çıkarılması (tüm belediyeler),

b) Büyükşehirlere benzer şekilde, illerde toplanan genel bütçe vergi hasılatının % 5'inin o ildeki belediyelere nüfuslarına göre dağıtılması (büyükşehirler dışındaki belediyeler),

c) Kalkınmada öncelikli yöre belediyelerine genel bütçe payı (binde 5),

d) 900'lü hatlar, özel mesaj servisleri ve benzerlerinin Haberleşme Vergisi kapsamına alınması ve Haberleşme Vergisinin oranının % 1'den % 2'ye çıkarılması (tüm belediyeler),

e) Doğalgazın, Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisi kapsamına alınması (Yeni) (tüm belediyeler, büyükşehirlerde büyükşehir belediyeleri),

f) 1992 yılından bu yana artırılmayan ve bu nedenle de sembolik hale gelen çeşitli belediye harçlarının (İmar, işgal ve benzeri harçlar) tarifelerinin 100 kat artırılması

195

f) ve enflasyona karşı korunması için her yıl Yeniden Değerleme Katsayısı oranında otomatik artırılması (Tüm belediyeler),

g) 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununa ek madde eklenmek suretiyle, mahalli idare hizmetlerinde kullanılmak üzere yapılan bazı işlem ve kağıtlar için mahalli idare hizmetlerine katılma payı ödenmesi,

h) Motorlu taşıtlar vergisinin % 25'i inin nüfus esasına göre belediyelere dağıtılması. (Büyükşehirlerde % 35'i büyükşehir, , % 65'i de büyükşehir dahilindeki ilçe ve alt kademe belediyelerine)

i) Büyükşehirlerde Yangın Sigorta Vergisi tahsilatının büyükşehir belediyelerine bırakılması (İtfaiye hizmetleri büyükşehir belediyesinde olduğundan),

j) Belediye bütçelerinden bazı kurumlar için ayrılan yasal payların kaldırılması.

Tasarının yasallaşması ile belediyelerin mevcut gelirlerinin arttırılmasının yanısıra, yeni gelir kaynakları da sağlanacak ve bu idarelerimiz gelir yönünden rahatlayacaktır.

Bilgilerinize arz ederim.

Sadettin TANTAN
Bakan

DAĞITIM :
Gereği : TBMM Başkanlığına

Bilgi : Başbakanlığa